

A bírságot a vezető tisztségviselők fizetik?

Kartelljog

Szabó Kornél

A kártérítési jog lehetővé teszi, hogy az a vezető tisztségviselő, aki részt vett a kartellezésben, kártérítési kötelezettséggel tartozzon a társasággal szemben.

A kartellezés és más versenyjogi jogsértések minden más jogsértésnél súlyosabb következményekkel járnak a jogsértő vállalkozásokra nézve. A versenyhatóságok által kiszabható bírságon felül a károsultak kártérítést követelhetnek a kartellezőktől: ez a 2009. június 1-jétől hatályos hatásvélem alapján a kartellár 10 százaléka, a kár mértékének bizonyítása nélkül. Azaz, akik kartellező cégektől vásároltak, kártérítésként követelhetik a kifizetett ár 10 százalékát (természetesen ellenbizonyításnak is helye van).

A kartellezés azonban nemcsak a részt vevő vállalkozásoknak káros: a társaságok munkavállalóit és vezető tisztségviselőit is több szankció fenyegeti. Magánjogi jogkövetkezményként a vezető tisztségviselők és munkavállalók a társasággal szemben felelhetnek a Gazdasági Versenyhivatalnak (GVH) kifizetett bírság összegéért és a károsultaknak kifizetett kártérítés egy részéért is.

Az Egyesült Királyságban a Safeway szupermarketláncnak várhatóan 16 millió font bírságot kell megfizetnie az angol versenyhatóság részére tejtermékekre vonatkozó tiltott információcsere és kartellezés miatt. A szupermarketlánc most beadott keresetével ugyanezt az összeget kártérítésként követeli volt elnökétől, aki jelenleg az InterContinental Hotels első embere.

A kifizetett kartellbírság a társaság szempontjából kárnak minősül. Amennyiben a vezető tisztségviselő aktívan vagy akár passzívan részt vett a kartellezésben (vagy a sok esetben a kartellezést egyedülként bizonyító tiltott információcserében), illetve ügyvezetési kötelezettségét ezzel kapcsolatban más módon megszegte, kártérítési kötelezettsége keletkezik a társasággal szemben.

A kártérítésre a magyar jog eddig is lehetőséget adott, a Safeway-ügy kimenetele azonban kártérítési perek sorozatát nyithatja meg volt ügyvezetőkkel, igazgatókkal szemben. Hogyan lehet mindezt megelőzni? Az úgynevezett competition compliance program - a pénzmosási szabályzatokhoz hasonlóan - abban segít, hogy a társaság valamennyi alkalmazottja tisztában legyen a versenyjogilag érzékeny tevékenységekkel, így megelőzze a jogsértés megvalósulását. Az eddig Magyarországon viszonylag szűk körben alkalmazott versenyjogi megfelelőségi programokat a Safeway-ügy felértékelheti. Ha pedig a jogsértés már megtörtént, ajánlatos azt mielőbb felfedni a GVH-nak engedékenységi kérelem formájában, ami meghatározott feltételek esetén teljes bírságmentességet jelenthet. Így a vezetők is biztosíthatják, hogy utólag ne kelljen többmilliós kártérítésekkel szembesülniük.

(Napi Gazdaság, 2010. február 10., szerda, 7. oldal)